

राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत “कांदा चाळ उभारणी” प्रकल्प सन २०१९-२० मध्ये राबविण्यासाठी रू. ६०.०० कोटी रकमेच्या योजनेस प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : राकृवि-२०२०/प्र.क्र. २०/९-अ

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : ०६ मार्च, २०२०

संदर्भ:- १. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या राज्य स्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या २७ व्या

बैठकीचे इतिवृत्त-शासन पत्र जाक्र. NO. RKV -०५१९/C.R.१४३/१४A,

Date-१८/०७/२०१९

२. संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांचे जा.क्र.

मराफऔवमं/का.व्य./कां.चा./२८६४/२०१९, दि.१२/१२/२०१९ चे पत्र.

३. संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांचे जा.क्र.

मराफऔवमं// कां.चा./१३०/२०२०, दि.२१/०१/२०२० चे पत्र.

प्रस्तावना :-

मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखालील २७ व्या राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीमध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत कांदाचाळ उभारणी प्रकल्प सन २०१९-२० मध्ये राबविण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. सदर प्रकल्पांतर्गत एकूण रू. १५० कोटीचा कार्यक्रम राबविण्यात येणार असून राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत अर्थसहाय्याच्या स्वरूपात रू. ६० कोटी निधी एका वर्षाच्या कालावधीत उपलब्ध करून दिला जाणार आहे. त्यानुषंगाने राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीने सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात रू. ६० कोटी नियतवाटप मंजूर केलेले आहे.

सन २०१९-२० मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत कांदा चाळ उभारणी प्रकल्प राबविण्यास रू. ६० कोटीच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. तदनुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

१. सन २०१९-२० मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत “कांदाचाळ उभारणी प्रकल्प” राज्यात राबविण्यास रू. ६० कोटीच्या निधी वितरणास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. सदर प्रकल्प ५०:५० या प्रमाणात राबविण्यात येणार आहे. त्यानुसार वैयक्तिक लाभार्थ्यांना एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानाच्या मापदंडानुसार अनुदान उपलब्ध करून देण्यासाठी रू. ६० कोटी निधी आरकेव्हीवाय अंतर्गत उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.
२. सदर प्रकल्प १ वर्ष कालावधीत राबवावयाचा असून चालू वर्षासाठी रू. ६० कोटी निधीचे नियतवाटप (allocation) मंजूर करण्यात येत आहे. तथापि, शेतकऱ्यांकडून प्राप्त होणाऱ्या मागणीच्या प्रमाणात वर्ष निहाय उपलब्ध करून द्यावयाच्या नियतवाटपात वाढ/घट करण्याचे अधिकार शासनास राहतील.

३. सदर प्रकल्प एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार राज्यात राबविण्यात येईल.
४. मंजूर निधीपैकी केंद्र शासनाचा हिस्सा ६० टक्के व राज्य शासनाचा हिस्सा ४० टक्के राहिल.
५. राज्यास प्राप्त होणाऱ्या एकूण आर्थिक लक्षांकाचे राज्यातील सर्व जिल्ह्यांना/तालुक्यांना समन्यायी प्रमाणात वाटप करावायचे असून सदर आर्थिक लक्षांकाच्या मर्यादेत शेतकऱ्यांची निवड करण्याची मुभा राहिल. (प्रपत्र-अ)
६. विभागाच्या हॉर्टनेट प्रणालीद्वारे शेतकऱ्यांचे अर्ज ऑनलाईन मागवून घ्यावेत. प्रकल्पांतर्गत लाभार्थ्यांची निवड सोडत पध्दतीने करण्यात यावी.
७. निवडलेल्या लाभार्थ्यांना सक्षम प्राधिकारी यांनी पूर्व संमती दिल्यानंतरच कांदाचाळ उभारणीकरिता अनुदान अनुज्ञेय राहिल.
८. लाभार्थ्यांने कांदा चाळीची उभारणी केल्यानंतर त्याबाबतच्या नोंदी जिओ-टॅगींग द्वारे करण्यात याव्यात.
९. लाभार्थ्यांच्या ७/१२ उतान्यावर नोंद घेतल्याशिवाय अनुदान अदा करू नये.
१०. या प्रकल्पांतर्गत अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, महिला लाभार्थी, अल्प व अत्यल्प भूधारक शेतकरी यांना मार्गदर्शक सूचनांनुसार विहित प्रमाणात प्राधान्याने अर्थसहाय्य उपलब्ध करून द्यावे.
११. प्रस्तुत प्रकल्प राबविण्याकरिता निधी वितरणाची कार्यवाही राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कक्ष, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्याकडून करण्यात येईल.
१२. प्रकल्पाची अंमलबजावणी व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व औषधी वनस्पती मंडळ, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे सनियंत्रणाखाली कृषि विभागामार्फत करण्यात यावी.
१३. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांनी, केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार या योजनेचा आर्थिक व भौतिक प्रगती अहवाल विहित मुदतीत केंद्र शासनाला तसेच राज्य शासनाला सादर होईल याची दक्षता घ्यावी.
१४. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत, कांदा चाळ उभारणी या प्रकल्पासाठी उपलब्ध करून देण्यात येणारा निधी लाभार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यावर थेट जमा करण्यात यावा. सदर निधी अखर्चित राहणार नाही याची अंमलबजावणी यंत्रणांनी काळजी घ्यावी.
१५. योजनेतील निधी खर्चाचे लेखा परिक्षित उपयोगिता प्रमाणपत्र व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांनी राकृवियो कक्ष, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यास वेळोवेळी सादर करावी.
१६. सदर शासन निर्णयाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी होईल याची दक्षता आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी घ्यावी. या योजनेसाठी खर्च करताना सर्व वित्तीय नियम, विनियम, वित्तीय शासन निर्णय, अधिसूचना, आदेश, केंद्र शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले आदेश, केंद्रीय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचना आणि भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांचे या संदर्भातील निरीक्षण आणि खर्चात अनियमितता होणार नाही यांचे पालन होईल या अटीच्या अधिन राहून निधी खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२००३०६१२४२३६७३०१ असा आहे. हा ओदश डिजिटल स्वाक्षरीने सांक्षाकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अशोक आत्राम)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन,

प्रति,

- १) मा. मंत्री (कृषी) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२
- २) मा. मंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२
- ३) मा.राज्यमंत्री (कृषी) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२
- ४) मा.राज्यमंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२
- ५) मा.विधानपरिषद/विधानसभा सदस्य, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ६) मा. सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई -३२
- ७) आयुक्त (कृषी), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,पुणे.
- ८) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे
- ९) सर्व संचालक कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,पुणे,
- १०)सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक, महाराष्ट्र राज्य,
- ११)सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य,
- १२)सहाय्यक संचालक (लेखा) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १३)महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) मुंबई /नागपूर,
- १४)संचालक लेखा व कोषागार अधिकारी, मुंबई (२ प्रती)
- १५)सहसंचालक लेखा व कोषागारे संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५वा मजला, मुंबई -३२,
- १६)सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- १७)अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
- १८)निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई
- १९)लेखाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे
- २०)माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २१)निवड नस्ती

अ.क्र	जिल्हा	राष्ट्रीय कृषि विकास योजना सन २०१९-२० कार्यक्रम							
		सर्वसाधारण		अ.जाती		अ.जमाती		एकुण	
		भौतिक	आर्थिक	भौतिक	आर्थिक	भौतिक	आर्थिक	भौतिक	आर्थिक
१	ठाणे	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००
२	पालघर	०	०.०००	०	०.०००	३	२.६२५	३	२.६२५
३	रत्नागिरी	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००
४	रायगड	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००
५	सिंधुदूर्ग	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००
ठाणे विभाग		०	०.०००	०	०.०००	३	२.६२५	३	२.६२५
६	नाशिक	२९०	२५३.७५०	४०	३५.०००	१९१	१६७.१२५	५२१	४५५.८७५
७	धुळे	७४	६४.७५०	९	७.८७५	९५	८३.१२५	१७८	१५५.७५०
८	नंदुरबार	२	१.७५०	१	०.८७५	४२	३६.७५०	४५	३९.३७५
९	जळगाव	७९	६९.१२५	१५	१३.१२५	२२	१९.२५०	११६	१०९.५००
नाशिक विभाग		४४५	३८९.३७५	६५	५६.८७५	३५०	३०६.२५०	८६०	७६५.५००
१०	पुणे	७३	६३.८७५	१३	११.३७५	१२	१०.५००	९८	८५.७५०
११	अहमदनगर	२२४०	१९६०.०००	१८१	१५८.३७५	१०४	९१.०००	२५२५	२२०९.३७५
१२	सोलापूर	२७१	२३७.१२५	४७	४१.१२५	१२	१०.५००	३३०	२८८.७५०
पुणे विभाग		२५८४	२२६१.०००	२३१	२१०.८७५	१२८	११२.०००	२९४३	२५८३.८७५
१३	सातारा	३०	२६.२५०	६	५.२५०	०	०.०००	३६	३१.५००
१४	सांगली	२३	२०.१२५	०	०.०००	०	०.०००	२३	२०.१२५
१५	कोल्हापूर	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००
कोल्हापूर विभाग		५३	४६.३७५	६	५.२५०	०	०.०००	५९	५१.६२५
१६	औरंगाबाद	६००	५२५.०००	६८	५९.५००	३२	२८.०००	७००	६१२.५००
१७	जालना	५१०	४४६.२५०	१०५	९१.८७५	२२	१९.२५०	६३७	५५७.३७५
१८	बीड	५२३	४५७.६२५	५९	५१.६२५	१२	१०.५००	५९४	५१९.७५०
औरंगाबाद विभाग		१६३३	१४२८.८७५	२३२	२०३.०००	६६	५७.७५०	१९३१	१६८९.६२५
१९	लातूर	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००	०	०.०००
२०	नांदेड	१६	१४.०००	५	४.३७५	१६	१४.०००	३७	३२.३७५
२१	परभणी	२०३	१७७.६२५	०	०.०००	०	०.०००	२०३	१७७.६२५
२२	हिंगोली	११	९.६२५	११	९.६२५	१५	१३.१२५	३७	३२.३७५
२३	उस्मानाबाद	१९५	१७०.२५०	३०	२६.२५०	१३	११.३७५	२३८	२०७.८७५
लातूर विभाग		४२५	३७१.५००	४६	४०.२५०	४४	३८.५००	५१५	४५०.२५०
२४	अकोला	६२	५४.२५०	२९	२५.३७५	१५	१३.१२५	१०६	९२.७५०
२५	अमरावती	३८	३३.२५०	२४	२१.०००	२	१.७५०	६४	५६.०००
२६	वाशिम	३०	२६.२५०	१३	११.३७५	८	७.०००	५१	४४.६२५
२७	यवतमाळ	१६	१४.०००	३	२.६२५	९	७.८७५	२८	२४.५००
२८	बुलढाणा	९५	८३.१२५	२८	२४.५००	२२	१९.२५०	१४५	१२६.८७५
अमरावती विभाग		२४१	२१०.८७५	९७	८४.८७५	५६	४९.०००	३९४	३४४.७५०
२९	नागपूर	१	०.८७५	०	०.०००	१	०.८७५	२	१.७५०
३०	चंद्रपूर	११	९.६२५	२	१.७५०	१२	१०.५००	२५	२१.८७५
३१	गडचिरोली	०	०.०००	१	०.८७५	०	०.०००	१	०.८७५
३२	गोंदिया	१	०.८७५	१	०.८७५	१	०.८७५	३	२.६२५
३३	भंडारा	१	०.८७५	०	०.०००	०	०.०००	१	०.८७५
३४	वर्धा	२३	२०.१२५	१६	१४.०००	३	२.६२५	४२	३६.७५०
नागपूर विभाग		३७	३२.३७५	२०	१७.५००	१७	१४.८७५	७४	६४.७५०
एकुण विभाग		५४१८	४७४०.३७५	७०७	६१८.६२५	६६४	५८१.०००	६७८९	५९४०.०००
मंडळस्तर								०	६०.००
राज्यस्तर एकुण		५४१८	४७४०.३७५	७०७	६१८.६२५	६६४	५८१.०००	६७८९	६०००.०००

महाराष्ट्र राज्य कृषि विभागाचे